

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi ucca 22. I. em. Telefon: 23-33. - Kiadóhivatal, közönségnyitár és jegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 13-06. - Nyomda: Löw Lipót ucca 19. Telefon: 26-34. Távirat: 64 levélcím: Délmagyarország Szeged.

Kedd, 1931 január 6
Ára 24 fillér
VII. évfolyam, 4. szám

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3-20 vidéken és Budapesten 3-60, külföldön 6-40 pengő. - Egyes szám ára hétköznap 16, vasár- és ünnepnap 24 fill. Hirdetések felvétele tarifa szerint. Megjelentik hétfő kivételével naponta reggel

A 34-İK UCCA

Azon az oldalon, ahol a Tisza Lajos-körúti villamos végállomása van, a nagy sár miatt életveszedelem nélkül nem lehetne folytatni az utat. Vállalkozó szellemű gyalogjárók a kocsitól át ösvényt tapostak ki a másik oldalra s innen aránylag tűrhető terepviszonyok között lehet lejutni a Somogyi-telepre.

Az első impresszió most is, hogy szabadon Szeged után nyilegyenes uccákat szabtak ki. Ebben tehát nemcsak az egykori és néhai királyi biztosság volt nagy. Ebben a Somogyi-telep megalapítói is nagyok. Uccarendezés nyomait két helyen találjuk. Az egyik a 33-ik ucca körül van. Itt meglehetősen mennyiségű bazaltkővet halmaztak fel. A másik az a szélesen kiképzett hosszú ucca, amely átszeli az egész telepet, amelyet tavaly is töltöttek, az idén is töltenek s amely időben is, rangban is bizonyára a legelső sugárut lesz itt — 2231 körül.

Van annak azonban valami más oka is, hogy a 33-ik ucca képe élénken megmaradt az emlékezetünkben. Ha a vámház felől megyünk be a Somogyi-telepre s az utunkat egyenes vonalban folytatjuk, a 33-ik ucca az első, amelynek csak az egyik oldala van kitéglázva. A másik oldalon sár, sár, sár a kerítések mellett végig. Megyünk tovább. S most már minden lépés után egyre vigasztalanabb árnyokban bontakoznak ki nemcsak a telep, hanem a sár méretei is.

Jön a 34-ik ucca.

Be szeretnénk fordulni. De nem lehet. A Somogyi-telepieken kívül ilyen nagyon kevés ember látott. A kocsitól sárrengeteg. A gyalogjárókon rengeteg a sár. Kőnek, téglának, de még pallónak se sehol nyoma. Hogy megy ebben az uccában végig a szerencsétlen Somogyi-telepi? Hiszen itt térdig merül el a sárban! Elszörnnyülködve fordulunk vissza s más uccát keresünk, ahol bejebb tudunk hatolni.

Valamelyik közgyűlési beszédében, alighanem még a régi közgyűlésen, védekezett a polgármester az ellen a vád ellen, hogy nincs a hatóságnak lakáspolitikája. »Dehogyse törődünk a nedves lakásokkal, hangzott imígyen a felszólalásnak ez a része. Hiszen a telepekre csupa olyan ember ment ki lakni, akik a városban nem juthattak egészséges lakáshoz. Tessék csak megkérdezni őket. Most egytől-egyig tiszta, szép és világos helyen laknak.« Milyen tévedés! Lakás tekintetében nincs a Somogyi-telepnek 34-ik uccája. Nincs olyan ucca, amelyben minden ház minden lakása nedves volna. De hány házat építettek mélyebben az ucca magasságánál, milyen sok lakás nincs alapincézve.

Egész sorát lehet találni azoknak a házaknak, amelyeken kívülről is látható a rohamosan felfelé terpeszkedő nedvesség.

S a szobák legnagyobb százaléka nincs padlóva. A kitéglázott lakrészek se vinnék el szám tekintetében az elsőséget. Sok a földes szoba.

Aztán: a házakat ne mind úgy méltóztassék elképzelni, hogy az csupa csinos, földszintes házikó, amelyekben komforttal berendezett — csak falusi komfortról lehet szó — egy, vagy két lakás van. Bőségesen akad vityilló is s

az ember nemcsak a 34-ik uccában, hanem igen sok házban és lakásban is valósággal kénytelen bibelődni azzal a megfejthetetlennek látszó gondolattal, hogy ugyan mi vezethette a hatóságot, amikor belement ezeknek a telepeknek a létesítésébe?

Tizenöt telep létesítésébe.

Mért kellett a kisembereket még távolabb vinni a magasabb kulturától?

Mi indokolta, hogy a tizenöt telepen 3030 házhelyet adjanak ki?

Ennek a 3030 házhelynek legnagyobb részét elfoglalták, ami annyit jelent, hogy körülbelül ugyanennyi család,

tehát legalább tíz-tizenkétezer ember ment ki lakni a körtől-távolra.

Ez a tíz-tizenkétezer ember a szegedi piacnak ma már nem olyan fogyasztója, mint amilyen akkor volt, amikor még benn lakott a városban. Színház, hangverseny, mozi, kávéház semmi esetre se számíthat rájuk. Kereskedelem és ipar is korlátozottabb mértékben. A cipő- és a nadragipar azonban határozottan jól jön ki velük. Munkások, magán- és közalkalmazottak, akiknek nap-nap után be kell járniuk, legalább annyival több cipőt és nadragot taposnak és kefélnek tönkre, mint amennyivel kevesebbe kerül a lakásuk. Ha ugyan kevesebbe kerül. Mert az igaz, hogy az örökbérletet poton áron megkapták. De pénz nélkül tudvalevőleg a legkisebb putrit sem lehet felépíteni. S a kölcsönnek, akárki adta, kamata és visszafizetési részletei vannak.

Egészen bizonyos, hogy arra sem gondoltak, hogy nem elég egymás mellett kijelölni 1319 házhelyet, mint a Somogyi-telep esetében történt, hanem azzal is törődni kell, hogy legyen miből uccákat csinálni, közműveket létesíteni és közintézményeket emelni.

Mit gondol a hatóság, meddig maradhat még a Somogyi-telep mai állapotában?

Ez az állapot nem nevezhető ázsainak, mert hiszen a kultúra bölcsője Ázsiában ringott. Falusinak se mondható. Mert nem beszélünk Ausztriáról, Németországról, Svájcra, ahol a legkisebb falu legkisebb szállodájának két pengős szobájában is van meleg és hideg víz. De gondolunk a mi falvainkra, tavaszi derületben, nyári napsütésben, őszi borulatban hangulatos, kedves kis helységekre, amelyeket nem szabad azzal meghátni, hogy velük hasonlítsuk össze közel a Tisza kanyarulatához szerencsétlen körülmények összehatalmázása folytán épült egyik telepünket. Talán nem túlozunk, ha azzal jellemezzük a kinti állapotokat, hogy

a Somogyi-telep Szeged egyik legkülönböbb városrésze,

azé a Szegedé, amelynek hatósága a legkevesebbet azzal törődik, hogy valamennyi uccának legyen csatornája és kövezete, a legszegényebb családnak is egészséges lakása és a legkisebb lakásnak is vízvezetéke. Ez a Somogyi-telep.

Hozzá tartozik a kép teljességéhez néhány számadat. A Somogyi-telepen 1319, a Kecskés-telepen 106, az Aigner-telepen 184, a József főherceg-telepen 135, a Fodor-telepen 189, a Landesberg-telepen 68, a Tanító kiskertekben 63, a Vasutas-telepen 57, a Klebelsberg-telepen 223, a Felsővárosi rokkanttelepen 82, a Böhm-telepen 33, Új Szentmihály-telepen 252, Alsóközponton 211, a Rothermere-telepen 56, a Bobalics-telepen 52, összesen 3030 házhelyet osztott ki a város.

Nyolc telepre elköltöttek eddig 420.500 pengőt.

A részletezés képet ad arról, hogy a telep-alapítások következtében az új és nagy feladatok milyen sokasága vár a városra. So-

Horogkeresztes fiatalemberek felakartak gyújtani egy bécsi mozit a Remarque-film miatt

Ujabb események a »Nyugaton a helyzet változatlan« körül

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Bécsből jelentik: A jobboldali bécsi sajtó egyre élesebben követeli a Remarque-film betiltását. Amennyiben a betiltás még sem következik be, úgy a jobboldali lapok szerint Bécs tartományfőnöke, dr. Seitz viseli a felelősséget a további tüntetésekért. A belügyminisztériumban hétfőn tanácskozások voltak, hogy miképpen lehetne megakadályozni a szombathoz hasonló zavargások megismétlődését.

Bécs polgármestere, aki ebben az ügyben dönteni hivatott, feltétlenül kíváncsúnak tartja a film bemutatását. Viszont a rendőrigazgatóság felterjesztést intézett a kormányhoz és bejelentette, hogy a Remarque-film előadásához kivonuló rendőrszolgák naponta 5000 shillinget emésztene fel, ilyen nagy összeg pedig nem áll a rendőrigazgatóság rendelkezésére.

Az összes körülményeket figyelembe véve,

számolni kell azzal, hogy a rendőrigazgatóság a film előadását a közrend és nyugalom megóvására való hivatkozással be fogja tiltani.

Óriási felháborodást váltott ki Bécs józslésű közönségéből, hogy a nemzeti szocialisták hétfőn délután fel akarták gyújtani a Schweden-mozit, hogy megakadályozzák a Remarque-film szerdai bemutatóját.

A színház nézőterén a rendőrök két fiatal embert fogtak el, akik denaturált szeszt öntöttek a zenekart fedő pódium tetejére és azt meggyújtották. Szerencsére a tüzet sikerült hamarosan eloltani és a két gyújtogatót elfogni. Beismerték, hogy a nemzeti szocialista párt tagjai és fel akarták gyújtani a színházat, hogy lehetetlenné tegyék a film bemutatóját. A letartóztatott fiatalemberek vallomása után még másik két nemzeti szocialistát is letartóztattak bűnrészesség gyanúja miatt.